

Godt
lag

Toppen

gjør lange
veier lette!

gml.ordtak

INFORMASJONSBROSJYRE
FOR
SAMARBEIDSUTVALGET

TIL MEDLEMMER I SAMARBEIDSUTVALGET

Det er alltid vanskelig for nye medlemmer i samarbeidsutvalget å sette seg inn i hva jobben går ut på. For å hjelpe dere litt på vei, har vi forsøkt å lage en informasjonsbrosjyre som vi håper kan være et nyttig redskap. Informasjon er hentet fra barnehageloven med forskrifter, håndbok for medlemmer av barnehagens samarbeidsutvalg, kompendium fra advokat i PBL og fra boken «Juss i barnehagen» av Leif Oscar Olsen.

KAPITTEL I BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

§ 1 Formål

- ✓ Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
 - ✓ Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverden og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.
 - ✓ Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 1.a Særlige formål.

- ✓ Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at verdien i loven § 1 ikke skal forankres i den kristen og humanetiske arv og tradisjon.
- ✓ Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om tros- eller livssynsformål.

§ 2. Barnehagens innhold

- ✓ Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
- ✓ Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle aktiviteter.
- ✓ Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- ✓ Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
- ✓ Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- ✓ Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

- ✓ Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.
- ✓ Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.
Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

KAPITTEL II. BARNES OG FORELDRENES MEDVIRKNING

§ 3. Barns rett til medvirkning

- ✓ Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- ✓ Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- ✓ Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Bestemmelsen sikrer barns rett til å uttrykke seg om og få innflytelse på hverdagen i barnehagen. Barna må stimuleres til å tenke selv og oppmuntres til aktivt å gi uttrykk for sine tanker og meninger.

Barna har rett til å uttrykke seg og bli hørt, men de skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Det er de voksne som har ansvaret. Barn uttrykker seg på ulike måter – avhengig av alder og modenhet. Barns rett til medvirkning krever kompetente voksne som har gode og oppdaterte kunnskaper og respekt for barn..

Barnas rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon.

§ 4. Foreldreråd og Samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

- ✓ Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- ✓ Foreldrerådet er et forum hvor foreldrene kan møtes og diskutere ønsker, behov og komme med forslag til barnehagen.
- ✓ Foreldrerådet skal bli forelagt saker av viktighet for foreldrenes forhold til barnehagen.

Foreldrerådet har rett til å uttale seg i slike saker før avgjørelse blir tatt. (eks. aktiviteter utenfor barnehageområdet, deltagelse i forsøksprosjekter o.l., ikke minst foreldrebetalingen, ekstrabetaling til reisekasse og andre aktiviteter, dugnader og lignende som forplikter alle foreldrene) (**NB! gjelder ikke personalsaker.**)

- ✓ Foreldrerådet har ikke myndighet til f. eks å treffe avgjørelser om utflukter. Dersom foreldrerådet drøfter en dagsutflykt, og et solid flertall ønsker dette, så vil det likevel ikke være bindende for de foreldrene som måtte være i mot dette. Det er med andre ord de enkelte foreldrene som har bestemmelsesretten til sitt barn i slike spørsmål
- ✓ Aktiviteter utenfor barnehageområdet som er faglig begrunnet i henhold til barnehagens formål, og ikke innebærer økt risiko for barn, vil foreldrene antakelig ikke kunne nekte barna å delta i. I slike tilfeller vil da barnehagen ikke være forpliktet til å ha et alt. opplegg. (eks kirkebesøk)

Aktiviteter utenfor barnehageområdet som primært må betraktes som et supplement til det faglige opplegget, vil foreldrene kunne nekte barna å delta i. Barnehagen vil i slike tilfeller være forpliktet til å ha et alternativ i barnehagen for disse barna.

- ✓ Når foreldrerådet drøfter spørsmål som må avgjøres ved avstemming, gis det en stemme for hvert barn. (de som har flere barn i barnehagen har en stemme for hvert barn). Vanlig fellesvedtak gjelder.
- ✓ Velge representanter til barnehagens samarbeidsutvalg.
- ✓ Foreldrerådet velger leder hvert år, med funksjonstid ett år. (kan sitte lengre hvis gjenvalg) Foreldrerådets leder bør være foreldrerepresentant i samarbeidsutvalg og eierstyre.

Det arrangeres minst to foreldreråd pr. år. Ellers kan foreldrerådsmøte avholdes etter behov med minst en ukes varsel. Foreldreråd kan innkalles av et flertall i eierstyret eller når minst fem foreldre/foresatte forlanger det.

Eier har ansvaret for at organene etableres. Eier skal sørge for at saker av viktighet for foreldrenes forhold til barnehagen forelegges foreldrerådet.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.

Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. *(Foreldre og ansatte skal være likt representert, mens eier kan velge å delta med færre personer. Det normale er at hver gruppe har to medlemmer, men der barnehager er små, er det vanlig med **en** representant fra hver gruppe.). Husk vara-representanter*

Eier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

- ✓ Barnehagens styrer er saksforbereder, har møte, tale og forslagsrett, men ikke stemmerett. Stemmerett har styrer kun dersom, han/hun er valgt til å sitte som personalets representant. Mange barnehageeiere har i instruks pålagt styrer å være sekretær for samarbeidsutvalget.
- ✓ Samarbeidsutvalget konstituerer seg selv. Det innebærer at det er utvalget selv som bestemmer hvem som skal være leder og nestleder.
- ✓ Eierrepresentanter, foreldrerepresentanter og ansattes representanter har en stemme hver. Består utvalget av partall medlemmer, kan det i enkelte tilfeller oppstå stemmelikhet. Ved stemmelikhet har formannen 2 stemmer.
- ✓ Den kommunale representanten har uttalerett, men ikke stemmerett.

Samarbeidsutvalgets oppgaver:

- ✓ Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene, og det er i følge forskriftene til barnehageloven et **rådgivende**, (komme med råd og innspill) **kontaktskapende** (aktivt arbeide for, og sette i gang tiltak som bidrar til å skape kontakt mellom bla. barnehagen og lokalsamfunnet) og **samordnende** (arbeide for å finne fram til felles løsninger) organ for partene som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold.

- ✓ I nært samarbeid med styrer ser de til at barnehagen blir drevet innenfor rammen av Lov om barnehager, barnehagens vedtekter og vedtatte budsjetttrammer.
- ✓ Fremme budsjettforslag overfor eier og Hovedutvalg for oppvekst.
- ✓ Uttale seg om vedtektene.
- ✓ Utvalget skal særlig være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag. (drøfte praktiseringen av formålet innenfor de rammer som er gitt av formålsbestemmelsen, rammeplanen og eiers tilpasning til lokale forhold og evt. særlige bestemmelser om livssyn eller reservasjon fra lovens kristen formålsparagraf.)
- ✓ Ikke et besluttsende organ, men skal bli forelagt og ha rett til å uttale seg i saker som er av viktighet for barnehagens innhold, virksomhet og forholdet til foreldrene.(budsjett, driftsendringer, utnyttelse av arealet o.l.) Saker som gjelder ansettelser, opptak av barn og lignende skal normalt ikke behandles av samarbeidsutvalget
- ✓ Fastsette årsplan for den pedagogiske virksomheten. Årsplanen er et grunnlagsdokument for hele personalgruppa, et utgangspunkt for samarbeid med foreldrene, og skal bidra til å styre og vurdere det som foregår i barnehagen, og skal gi konkret og profesjonell informasjon om det pedagogiske arbeidet til eiere av barnehagen, politikere, ansatte i kommunen, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Skal bygge på rammeplanen, eiers evt. retningslinjer for lokal tilpasning av planen og avspeile vedtektenes evt. bestemmelser om formål.
- ✓ Samarbeidsutvalget skal be om foreldrerådets syn i saker som må anses som særlig viktige for foreldrene.
- ✓ Su skal påpeke overfor eier og kan melde fra til kommunen eller Fylkesmannen som tilsynsmyndighet dersom barnehagen ikke drives innenfor de rammene som settes av gjeldende lover, forskrifter, barnehagens vedtekter og barnehagens budsjett.
- ✓ Representantene for foreldre og ansatte velges for ett år av gangen. Funksjonstiden for evt. eier representanter fastsettes av eier.(tidligere var dette 2 år). For å skape kontinuitet og stabilitet er det fornuftig å ikke skifte ut alle medlemmene likt.
- ✓ Det er mulig å bli gjenvalgt dersom man ønsker det.

Rutiner:

- ✓ Årsplan skal sendes som orientering til skolekontoret innen 2 mnd. etter oppstart, senest innen fastsatt frist 1. oktober, sammen med en oversikt over foreldrerådets arbeidsutvalg og samarbeidsutvalg. En oversikt over barnehagens personale og hvem som er kontaktperson legges ved.
- ✓ Referat fra samarbeidsmøter ønskes sendt skolekontoret.

§ 5. Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole

Kommunen kan bestemme at det skal være felles samarbeidsutvalg for kommunal barnehage og grunnskole. Der begge parter ønsker det, kan det etableres tilsvarende ordning for privat barnehage og kommunal eller privat skole. Samarbeidsutvalget settes også i slike tilfeller sammen etter § 4 tredje ledd, men slik at foreldre/foresatte og ansatte fra både barnehagen og skolen skal være representert, jf. lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 11-1 fjerde ledd.

Kapittel III. GODKJENNINGSPLIKT OG OPPGAVEFORDELING

§ 6. Godkjenningssplik

Virksomheter som har ansvar for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

- a) virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og
- b) antall barn som er tilstede samtidig er 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, evt. fem eller flere når barna er under 3 år, og
- c) virksomheten utføres mot godtgjøring.

Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

Sammen med godkjenningssøknaden skal det sendes med utkast til vedtekter. Vedtektene skal ikke godkjennes, men det skal kontrolleres at de tilfredsstiller lovens krav til innhold. Lekeplassutstyr og annet utstyr i barnehagen er ikke gjenstand for godkjenning etter loven.

Det er eier av barnehagen som har ansvar for at det vises aktsomhet og treffes tiltak for å forebygge skader.

Virksomheter som tilfredsstiller gjeldende krav til barnehage har rett til godkjenning.

Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

Godkjente virksomheter skal være registrert i Enhetsregisteret

En godkjent barnehage har rett til veiledning fra kommunen.

§ 7. Barnehageeierens ansvar

- ✓ Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk.
- ✓ Se til at forelderåd og samarbeidsutvalg (SU) opprettes i samsvar med lovens § 4 og 5.
- ✓ Gi SU mulighet til å uttale seg om barnehagens innhold og fastsette årsplanen for barnehagens pedagogiske virksomhet.
- ✓ Se til at opptaket skjer slik §§ 12 og 13 og forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak foreskriver. Styrer innstiller i samarbeid med de andre barnehagene. Endelig godkjenningmyndighet er skolekontoret.
- ✓ Oppfylle de krav som annet regelverk stiller: plan og bygningslov, skatte og regnskapslovgivningen, forskrift om sikkerhet på lekeplass, krav til miljørettet helsevern osv.
- ✓ Se til at utdanningskravet og pedagognormen i forskrift om pedagogisk bemanning følges og at bemanningen generelt til enhver tid er forsvarlig og tilstrekkelig.
- ✓ Å holde seg oppdatert på de lokale og sentrale krav som til enhver tid stilles til barnehagedrift.
- ✓ Sørge for at personalet har kompetanse til å utarbeide en årsplan - relevante mål og evaluering
- ✓ Er arbeidsgiver og har dermed arbeidsgiveransvar for barnehagen. Ansvar for personalet og personalsaker: Forsikringer, pensjonsordninger o.l., personalinstrukser, ansettelse og oppsigelser, permisjoner. (Personalet har uttalerett i personalsaker i henhold til medbestemmelsesavtalen)

- ✓ Legge fram opplysninger om regnskapsdata og tjenestedata etter forskrifter fastsatt av departementet.
- ✓ Skal lage budsjett, og ha ansvar for budsjettstyring og regnskap.
- ✓ Skal rapportere via årsmeldingsskjemaer og årsregnskapsskjemaer..
- ✓ Driftsansvar i henhold til gjeldende lover og forskrifter
- ✓ Påse at det er etablert internkontrollsystem.
- ✓ Å registrere barnehagen i Enhetsregisteret.
- ✓ Plikter å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 8 fjerde ledd. (Kontantstøttere register)
- ✓ Skal fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen. I vedtektene skal man få fram viktige opplysninger om barnehagens drift. Det viser seg at innholdet i vedtektene kan virke konfliktforebyggende gjennom å klargjøre ansvarsforhold, rutiner og prosedyrer.

Vedtektene skal inneholde bestemmelser om:

Eierforhold

- a.) Formål, dersom eier ønsker særlige bestemmelser om livssyn etter § 1 fjerde ledd evt. reservasjoner fra denne lov § 1 annet ledd, jf. tredje ledd.
- b.) Opptakskriterier og opptakskrets (hvem som er ansvarlig for opptaket, opptaksperiode, oppsigelsesfrist og hvilken krets det tas opp barn i fra)
- c.) Antall medlemmer i Samarbeidsutvalget
- d.) Barnehagens åpningstid

Opplistingen inneholder relevante punkter som dekkes av bestemmelsen i lovforslaget om at vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen. I tillegg vil nærmere opplysninger om foreldrebetaling, kontraktsvilkår om depositum/forskuddsbetaling, om hva som skjer dersom barnehagen går underskudd, plikter i forbindelse med dugnad, vikarordninger, fastsettelse av leke og oppholdsareal m.m.

Barnehagens styrer er arbeidsgivers representant i barnehagen, og har møte- og talerett på eierstyremøter. Arbeidstaker organisasjonen har ikke rett til å være med i styret, men kan dersom det bestemmes.

Vedtektene skal være tilgjengelig for de ansatte, de foresatte og tilsynsmyndighetene. De foresatte bør få tilsendt barnehagevedtektene når de blir tildelt barnehageplass. Det er fordi vedtektene har en rekke opplysninger som de foresatte bør kjenne til nå de tar imot en plass. For personalet danner vedtektene en del av rammene både for den faglige og den praktiske virksomheten.

NB! Ting som til stadighet endrer seg skal ikke med i vedtektene. Lag en foreldrekontrakt hvor disse punktene er med, og vis til vedtektene i foreldrekontrakten. Vedtekter og foreldrekontrakter er 2 viktige dokumenter i barnehagen for å drive effektivt.

Årsregnskap for ikke-kommunale barnehager:

Det stilles krav om regnskap for private barnehager. Alle ikke-kommunale barnehager skal fylle ut en årsregnskapsblankett uavhengig av hvilke regnskapskrav man forøvrig er underlagt. En person barnehagen selv har valgt (en annen enn den som fører det daglige regnskapsarbeidet og som heller ikke er i nært slektsforhold til barnehagen skal være revisor og attestere.) Vi gjør oppmerksom på at valgt revisor ikke skal foreta noen fullstendig regnskapsrevisjon, men hensikten er at revisor med sin kontroll bidrar til å sikre kvaliteten på den informasjon som gis.

Rutiner:

- ✓ Barnehagene får egne skjemaer som skal fylles ut. Skjemaet sendes skolekontoret som videresender det til Fylkesmannen etter å ha tatt en kopi til eget bruk.
- ✓ Barnehagene tar selv en kopi som sendes den kommunale revisoren til orientering.
- ✓ Hvert barnehagestyre har en revisor som tilfredsstiller de krav som stilles.
- ✓ Barnehagens revisor holdes løpende orientert om den økonomiske situasjonen.
- ✓ Barnehagens revisor gjennomgår årsregnskapet og skriver under med aktuelle merknader.
- ✓ Barnehagene må selv kontrollere regnskapet og underskrive skjemaet.

Årsmelding til kommunen:

Som en del av kontrollfunksjonen krever kommunen årsmelding fra hver barnehage innen fastsatt frist. Opplysningene går på drift og innhold.

Årsmeldinga sammenfattes av barnehagekonsulenten som legger det frem i egen sak for hovedutvalget.

Rutiner:

- ✓ Alle barnehager skal godkjennes av Kommunestyret.
- ✓ Alle barnehagene i Sigdal skal være innmeldt i Brønnøysundregisteret.
- ✓ Det er de felles utarbeidede vedtektene i kommunen som til enhver tid er gjeldende.
- ✓ Eier/Samarbeidsutvalg kan tilpasse egne punkter til disse, men skal godkjenne og følge egne vedtekter.
- ✓ Kommunen skal holdes oppdatert på barnehagenes egne vedtekter og informeres dersom endringer foretas.
- ✓ Sigdal kommune har satt en norm for barnas innendørs leke – og oppholdsareal og denne skal barnehagene forholde seg til. (4 km² for barn over 3 år og 5 1/3 for barn under 3 år.)
- ✓ Ved opptak gjøres foreldrene kjent med den enkeltes vedtekter.
- ✓ På ledermøtene som styrerne har 1 gang i måneden sammen med barnehagekonsulenten skal det settes av tid til veiledning.

§ 8. Kommunens ansvar

- ✓ Kommunen er lokal barnehagemyndighet. (godkjenningsmyndighet og tilsynsmyndighet).
- ✓ Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.
- ✓ Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.
- ✓ Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.
- ✓ Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for trygdekontorene i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Kommunens registre må inneholde opplysninger om hvilke barn i alderen ett til tre år som benytter barnehagetilbud som det ytes offentlig støtte til. Opplysningene skal brukes i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte.
Registeret kan samkjøres mot trygdekontorets register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.
- ✓ Kommunen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses som nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver. (Barnehagemyndigheten avgjør selv hvilke opplysninger som anses påkrevd for å utføre myndighetens oppgaver) Virksomhetens styrer eller eier plikter også å gi barnehagemyndighetene adgang til lokaler der det drives barnehage eller virksomhet som er eller kan være godkjenningspliktige etter denne lov.
- ✓ Kommunen forvalter de statlige øremerkede tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen
- ✓ Kommunen kan ikke avkorte det kommunale tilskuddet etter § 14 som følge av et slikt statlig tilskudd

Rutiner i forbindelse med kontantstøtte:

Barnehagestyrer skal innen fastsatt frist hver måned sende inn en oppdatert oversikt på barn under 2 år og dets oppholdstid i barnehagen til skolekontoret.

Det som skal registreres er

- ✓ barnas navn, fødselsnummer og adresse
- ✓ navn, fødselsnummer og adresse til den/de barnet bor fast hos.
- ✓ avtalt ukentlig oppholdstid, (ikke den faktiske tiden)
- ✓ barnehagens navn, adresse og organisasjonsnummer

- ✓ tidspunkt for når barnet begynte i barnehagen, når det evt. fikk endret oppholdstiden eller sluttet i barnehagen. .

Det er ikke lov å registrere andre opplysninger enn de som er nevnt her.

Det er barnehagestyrer som er ansvarlig for at opplysningene som gis er riktige.

Skolekontoret samler alle opplysningene fra barnehagene i et fellesregistreringsskjema og oversender trygdekontoret.

Alle registrerte opplysninger skal oppbevares frem til barnet er 6 år. Opplysningene skal slettes fra måneden etter at barnet har fylt 6 år.

§ 9. Fylkesmannens ansvar

Fylkesmannen skal veilede kommuner og eiere av virksomheter etter denne lov og er klageinstans i forhold til vedtak fattet av kommunen etter loven §§ 10, 11, 16, 17 og 18 og der det følger av forskrifter gitt i medhold av denne lov.

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Fylkesmannen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta fylkesmannens oppgaver.

Kapittel IV. BARNEHAGEMYNDIGHETENS GENERELLE OPPGAVER M.V.

§ 10. Godkjenning

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 1a og 2.

- ✓ Barnehagens fysiske rammer, dvs. lokalene og inventar og uteområdet må være egnet for barnehagedrift.
- ✓ Barnehagen skal være utformet på en måte som tar hensyn til små barns behov for kroppslige utfordringer og som fremmer lek, læring og omsorg.
- ✓ Barnehagen skal ta hensyn til barns ulike funksjonsnivå, og tilgjengeligheten for alle må være viktige hensyn ved utformingen av barnehagen.
- ✓ Barnehagen skal bla gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.
- ✓ Bemanningsplanen må vise at driften vil bli forsvarlig, og at barnehagetilbudet kan oppfylle loven og rammeplanens krav til barnehagens innhold.

Barnehager som finnes egnet i forhold til formåls- og innholdsbestemmelsen, har rett til godkjenning. Dette gir lik rett til etablering for private og kommunale virksomheter.

Kommunen kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Barnehagemyndigheten kan i godkjenningsprosessen ta stilling til hvor mange barn barnehagens inne- og uteområde tillater, om barnehagen egner seg for alle aldersgrupper og om den er egnet for heldags- eller kun deltidsopphold.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 11. Familiebarnehager

Godkjenning av familiebarnehager omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjemses egnethet som lokale for familiebarnehagedrift.

Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.

§ 12. Samordnet opptaksprosess i kommunen

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn.

- ✓ Kommunen har ansvaret for å ta initiativet til og legge til rette for en samordnet opptaksprosess, og skal sørge for at opptaket til barnehagene faktisk blir samordnet.
- ✓ Det skal taes hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Dette innebærer bla. at barnehagens formål, opptakskrets, opptakskriterier og eierform skal respekteres.
- ✓ Den samordnede opptaksprosessen innskrenker ikke barnehagenes rett til å definere sin opptakskrets i egen vedtekter, og selv ta beslutningen om opptak av det enkelte barn. Eks. på opptakskrets kan være barn som tilhører skolekretsen, barn av ansatte i en bestemt bedrift m.m.
- ✓ Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.
- ✓ Samordningen skal være et redskap for kommunen til å kunne oppfylle plikten til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall plasser.
- ✓ Samordnet opptakskrets vil kunne gi søkere bedre oversikt over det samlede barnehagetilbudet, og det forutsettes at barnehagene i et felles informasjonsopplegg blir presentert på en likeverdig måte.

§ 12a. Rett til plass i barnehage

Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.

Rutiner:

- ✓ Barnehagestyrene lyser i fellesskap ut barnehageplasser for neste barnehageår. (utlysningen går på omgang og Sigdal kommune dekker regninga)
- ✓ Søknad fra de foresatte sendes barnehagen som står som første prioritet.
- ✓ Opptaket skjer i henholdt til felles vedtekter. Tildeling av plass skal skje i samsvar med de fastsatte opptakskriteriene. Barn med lovfestet rett til prioritet skal alltid prioriteres først. (barn med nedsatt funksjonsevne og barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven.)

- ✓ Styrer innstiller, og sender denne til skolekontoret, som er godkjenningsmyndighet.
- ✓ Skolekontoret godkjenner evt. opptaket og gir barnehagene skriftlig beskjed.
- ✓ Barnehagestyrer gir, ved det årlige hovedopptaket, alle søkerne skriftlig beskjed om hvorvidt og i hvilken barnehage de har fått tilbud om plass, hvilke dager de har fått plass og hvor mange timer dette tilsvarer, og de blir orientert om retten til etterfølgende begrunnelse for avgjørelsen etter § 4, retten til å klage etter § 6 og klagefristen etter § 9. (opptak regnes som et enkeltvedtak i en kommunale barnehage, men ikke i private)
- ✓ Søkere som ikke har fått første ønske oppfylt, gis rett til å bli satt på søkerliste ved denne barnehagen.
- ✓ De søkerne som verken får første eller andre ønske oppfylt og som krever en skriftlig begrunnelse for hvorfor barnet ikke har fått ønsket barnehageplass, svares.
- ✓ Ved supplerende opptak blir søkere til barnehagen med lovfestet rett til prioritet som ikke har fått plass, underrettet skriftlig og det gis orientering om retten til etterfølgende begrunnelse for avgjørelsen etter § 4, retten til å klage etter § 6 og klagefristen etter § 9.
- ✓ Barnehagen gir melding til kommunen om ledige plasser.
- ✓ Barnehagen forplikter seg til å varsle foreldre/foresatte på venteliste om hvor de kan henvende seg for å få oversikt over ledige plasser.
- ✓ Det utarbeides et felles infoskriv som følger med søknadsskjema.

Rutiner ved klage:

- ✓ Ved hovedopptak kan søker klage over avslag på søknad om barnehageplass. Søker kan også klage dersom søker verken får sitt første eller andre ønske oppfylt.
- ✓ Ved supplerende opptak kan bare søkere til barnehagen med lovfestet rett til prioritet etter barnehageloven § 13 klage dersom de ikke tilbys plass i den aktuelle barnehagen.
- ✓ Klagen må fremsettes skriftlig for kommunen. Klagen sendes styrer som videresender den til skolekontoret.
- ✓ Kommunen foretar de undersøkelser klagen gir grunn til.
- ✓ Finner kommunen at klageren skulle vært tilbudt den ønskede barnehageplassen, skal barnet tilbys første ledige plass etter at barn med prioritet etter barnehageloven § 13 er tilbudt plass.
- ✓ Dersom kommunen ikke tar klagen under behandling eller ikke gir klageren medhold i at denne skulle vært tilbudt den ønskede barnehageplassen, blir klagen videresendt til klagenemda.
- ✓ Klagefristen er 3 uker fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende søker
- ✓ Dersom klagen ikke kan behandles innen en måned etter at den er mottatt, skal det gis foreløpig svar, såfremt dette ikke må anses som åpenbart unødvendig.
- ✓ En avgjørelse om tildeling av plass kan omgjøres der en søker bevisst har gitt uriktige opplysninger og disse har vært bestemmende for tildelingen av plassen.

§ 13. Prioritet ved opptak

Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til prioritet ved opptak i barnehage. Nedsatt funksjonsevne kan være fysiske, motoriske eller sansemessige skader, svak helse, psykisk utviklingshemning, språk og talevanske, adferdsproblemer og psykiske lidelser. Ikke enhver funksjonsnedsettelse gir fortrinn ved opptak. En sakkyndig instans må vurdere om funksjonsnedsettelsen og dens konsekvenser for barnet skaper et større behov for barnehageplass enn for førskolebarn ellers. (faglige personer som har hatt med barnet å gjøre fra det ble født eller fra det tidspunkt funksjonsnedsettelsen ble oppdaget/diagnostisert: lege, helsesøster, PPT. Dersom den sakkyndige mener barnet har en slik nedsatt funksjonsevne at fortrinnsretten utløses, skal barnet gis rett til prioritet ved opptak. ble oppdaget/diagnostisert.

Barn som det er fattet vedtak om etter lov om barneverntjenester §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak i barnehage.(gjelder vedtak om omsorgsovertakelse eller der hvor barnehageplass innvilges som frivillighjelpetiltak)

Fortrinnsretten til disse innebærer at barna går foran andre søkere, men gir ikke rett til barnehageplass. Fortrinnsretten har barnet kun dersom den hører inne under barnehagens opptakskrets. Dvs. det som er definert som opptakskrets i vedtektene.

Hvis fortrinnsretten er utløst, har kommunen ansvaret for å skaffe barnet plass raskest mulig. Så fremt det er mulig bør plassen være i barnets nærmiljø. Den eller de som har foreldreansvaret kan ikke helt fritt velge hvilken barnehage barnet skal gå i. Kommunen har en viss rett til å styre dette, bla på bakgrunn av hvilke barnhager som allerede har et tilrettelagt tilbud til den type funksjonshemming eller særskilt kompetent personale.

Opptaksmyndighetene kan avslå en søknad midlertidig. Dersom det søkes midt i et barnehageår, og det ikke er ledige plasser i en aktuell barnehage, skal ikke et annet barn måtte gi fra seg en plass det allerede har mottatt. Det funksjonshemmede barnet skal da få den første plassen som blir ledig.

Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.

Rutiner:

Innen 1. januar hvert år skal barnehagen skriftlig gi kommunen en orientering om åpningstider, priser og beskrivelse av tilbudet. Dette er viktig for bla å klargjøre for kommende opptak hvor søknadsfristen for barnehageåret er 1. februar

Senest 1 måned før søknadsfristen for hovedopptak skal kommunen gjøre tilgjengelig en helhetlig og likeartet oversikt over tilbud som gis i alle barnehager i kommunen.

Etter opptak i henhold til barnehagens vedtekter skal barnehagen - i samarbeid med kommunen - tilstrebe at barn med rett til plass i barnehage etter barnehageloven § 12a får plass. Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage. I den utstrekning barn med nedsatt funksjonsevne ikke kan bli tatt opp i sin opptakskrets i samsvar med foreldrenes/foresattes ønske, fordeler kommunen barna mellom barnehagene i kommunene.

Kommunen forventer at barnehagene tilstreber å ta inn barn tar inn når det oppstår ledighet ved at barn slutter eller ved endring av alderssammensetningen i barnegruppene.

Barnehagen skal fortløpende gi kommunen informasjon om ledig kapasitet, om barn på venteliste og om opptak som skjer utenom hovedopptak.

Det er ønskelig at alle barnehagene har like satser når det gjelder avtalt oppholdstid og ved salg av enkeltdager. (*utdrag fra samarbeidsavtalen*)

§ 14. Offentlige tilskudd til private barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd..

Med likeverdig behandling menes at alle godkjente barnehager uavhengig av eierskap skal motta offentlig finansiering etter prinsippene fastsatt i denne forskrift.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

§ 14 a. Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. Barnehagen kan ha et rimelig årsresultat. Dette innebærer at følgende vilkår må være oppfylt:

- a) barnehagen kan bare belastes kostnader som direkte vedrører godkjent drift av barnehagen,
- b) barnehagen kan ikke overfor eier eller eiers nærstående eller selskap i samme konsern som eier foreta transaksjoner og belastes kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter, og
- c) barnehagen kan ikke ha vesentlig lavere personalkostnad per heltidsplass enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager.

Som eiers nærstående menes nærstående som nevnt i aksjeloven § 1-5 første ledd. Med konsern menes selskaper som står i slikt forhold til hverandre som beskrevet i aksjeloven § 1-

Barnehageeier skal kunne dokumentere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling er brukt i samsvar med formålet i første ledd.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om krav til regnskap, revisjon, og rapportering, krav til barnehagens dokumentasjon av bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, og den ikke-kommunale barnehagens opplysningsplikt om økonomiske forhold.

Kommunens ansvar

Det er kommunen som skal sørge for at alle godkjente barnehager i kommunen mottar offentlig tilskudd på en samlet sett likeverdig måte.

- ✓ Kommunen kan sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd.
- ✓ Kommunen skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagene som ikke dekkes av andre offentlig tilskudd og foreldrebetaling.
- ✓ Kommunen har plikt til å gi tilskudd i tråd med de føringer som legges fra statlig hold..

Ordinært tilskudd:

- ✓ Alle som driver barnehager godkjent etter barnehageloven, har rett til tilskudd til drift og kapital etter gjeldende satser. Det gis driftstilskudd til ordinære barnehager, (heldags, halvdags og korttidsbarnehage) til familiebarnehager og til åpne barnehager.

Familiebarnehager: Barnehage i eget hjem. Enkel eller dobbel gruppe: 5 eller 10 barn. For familiebarnehager gis det også tilskudd for hjemmets egne barn som er under opplæringspliktig alder. Minst ½ parten av barna, må være andre enn hjemmets egne og det skal ikke være flertall under 3 år.

Åpne barnehager: Barnehager hvor det ikke går noen fast gruppe barn, men hvor foreldre/omsorgsperson kan komme sammen en viss tid pr. dag. Virksomheten er basert på at de voksne som kommer med barna, selv er en del av bemanningen, og at de tar aktivt del i det daglige arbeidet. Tilskuddet gis ikke for mer enn 20 timers oppholdstid pr. barn pr. uke.

- ✓ Ukentlig oppholdstid er den tiden barnet får tildelt ved opptak og som danner grunnlag for foreldrebetalingen.

Etter opplæringsloven § 2-1 inntreffer opplæringsplikten vanligvis det året barnet fyller 6. Skolestart kan etter samtykke utsettes 1 år. Tilbud til barn som utsetter skolestarten i 1 år, og har plass i barnehage, blir å betrakte som et barnehagetilbud. Oppholdet utløser tilskudd på lik linje med tilbud til yngre barn. Det kan kreves foreldrebetaling på vanlig måte. For den tiden barnet evt. får spesialpedagogisk hjelp, etter opplæringsloven § 5-7, skal det ikke betales for oppholdet.

I tillegg til tilskudd får barnehageeier dekt søskenmoderasjon ut fra 30 % for barn nr. 3 og 50 % for barn nr. 3.

Tilskudd til barn med minoritetsspråklig bakgrunn.

- ✓ Barnehagen kan søke kommunen om tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn.

Tilskuddet skal bidra til å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder..

Minoritetsspråklige barn defineres som barn med en annen språk- og kulturbakgrunn enn norsk, med unntak av barn som har svensk, dansk eller engelsk som morsmål. Disse barna kan i de fleste tilfeller kommunisere med andre barn i barnehagen og omfattes derfor ikke av tilskuddsordningen. Samiske barn omfattes ikke av ordningen, da disse barna omfattes av tilskuddet til samiske barnehager som forvaltes av Sametinget. Barn som tilhører nasjonale minoriteter omfattes av ordningen.

Rutiner:

- ✓ Departementet beregner tildeling av tilskudd til den enkelte kommune.
- ✓ Fylkesmannen fatter vedtak om fordeling av tilskuddet og utbetaler dette til den enkelte kommune.
- ✓ Kommunen gjør de ikke- kommunale barnehager og andre relevante tjenester i kommunen oppmerksomme på at de kan søke om å få tildelt denne typen midler til språkstimulering for minoritetsspråklige barn og fristen for å søke.
- ✓ Barnehagestyrer søker innen fastsatt frist. Søknaden må være begrunnet og gjøre nærmere rede for hvilke behov barnehagen har for ekstra ressurser for å tilrettelegge for språkstimuleringstiltak.
- ✓ Kommunen vurderer søknadene og fatter vedtak om tildeling. Midlene skal fordeles etter en konkret vurdering av behovet i den enkelte barnehage/tjeneste.

Midler til barn med særskilte behov- § 5-7

Barn som mottar spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven § 5-7 skal ha en reduksjon i foreldrebetalingen. Reduksjonen skal tilsvare omfanget av den spesialpedagogiske hjelpen som er tildelt barnet gjennom enkeltvedtak, etter forutgående sakkyndig vurdering.

Barnehageeier får dekket reduksjon i foreldrebetalingen knyttet til vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter spesifisert regning.

Rutiner:

- ✓ Hovedutvalg for oppvekst vedtar rammen for det kommunale tilskuddet- det totale beløpet som skal fordeles.
- ✓ Barnehagene varsles om tilskuddssatsene for kommende år i nov/desember året før.
- ✓ Sigdal kommune utbetaler tilskudd til barnehageeier basert på antall barn over og under tre år samt plass-str. i barnehagen pr. 15/12 og pr 01.09.
- ✓ Barnehagen skal levere inn et ferdig utfylt årsmeldingsskjema som tar utgangspunkt i **antall barn, alder og ukentlig oppholdstid** i barnehagen pr. 15/12 hvert år innen fastsatt frist. Denne fristen fastsettes av Fylkesmannen, og er vanligvis en gang i starten av januar. Drifts- og kapital tilskudd for årets 7 første måneder beregnes ut fra disse opplysningene.
- ✓ Kommunen rapporterer inn felles for alle barnehagene Kostra. (elektronisk rapporteringssystem mellom kommune og fylkeskommune).
- ✓ Barnehagene rapporterer inn **antall barn, alder og ukentlig oppholdstid** i barnehagen pr. 01.09. Drifts- og kapital tilskudd for årets 5 siste måneder beregnes ut fra disse opplysningene
- ✓ Kommunen forskutterer statstilskudd for januar og februar i januar, og foretar en avregning når vi har mottatt det endelige tilskuddsbeløpet fra Fylkesmannen i mars.
- ✓ Utbetaling av drift- og kapitaltilskudd til de private barnehagene skjer minimum 4 ganger i året, på bakgrunn av at årsmeldingsskjema og årsregnskap skal være mottatt.
- ✓ Tilskuddet utbetales forskuddsvis.
- ✓ Skolekontoret skal ha kontinuerlig oppdatering på barnegruppa og endringer skal meldes innen utgangen av måneden endringen skjedde.

- ✓ Barnehagen sender inn pr. 15/8 en oversikt over barnas navn, alder, fødselsdato og plassstype. Dersom det skjer endringer i barnegruppa, skal kommunen kontinuerlig oppdateres.
- ✓ Barnehagene skal på oppfordring fra fylkesmannen sende inn årlig og løpende rapporter til staten, via kommunen, innen fastsatte frister.
- ✓ Budsjett- og regnskapsskjema sendes kommunen hvert år til fastsatte frister. Budsjettet skal vise at inntektene vil dekke utgiftene, eller at barnehagen har en egenkapital som vil dekke et evt. underskudd.
- ✓ Skjemaer/rapportskjemaer blir tilsendt barnehagen i god tid før innsendingsfristen.

Dersom det tas inn barn fra andre kommuner, vil barnets bostedskommune utbetale tilskudd til Sigdal kommune basert på ref. krav. Dersom barn tas inn utenom telletidspunktene pr. 15/12 og 01.09, vil tilskuddet utbetales den private barnehagen, så snart Sigdal kommune har mottatt tilskuddet.

Barnehageeier sender rapport til skolekontoret pr. 15.12 med frist 07.01 og pr. 15. september med frist 01.09 om barn fra andre kommuner.

Dersom barnehagene i Sigdal har barn fra andre kommuner med nedsatt funksjonsevne, må barnehageeier rette en forespørsel om tilskudd til barnets bostedskommune. Dersom bostedskommunen ikke etterkommer anmodning om dekning av utgiftene, vil den enkelte barnehageeier ha ansvaret for å gi den tilrettelegging som er nødvendig etter barnehagelovens § 2.

Meldinger om driftsendring:

Endringer som vil føre til redusert driftstilskudd **skal** meldes.

- Nedleggelse
- Midlertidig stenging i mer enn en kalendermåned

Melding om nedlegging:

Dersom en barnehageeier velger å avvikle driften i barnehagen, er ikke barnehageeier lenger berettiget til å motta tilskudd. For barnehager som legges ned eller blir stengt, gis det driftstilskudd for den delen av året den har vært i drift. Tilskuddet gis ut den siste driftsmåneden.

Midlertidig stenging og reduksjon i antall barn

Dersom barnehagen vil innstille hele eller deler av virksomheten, eller at barnegruppa reduseres skal varsel sendes foreldre/foresatte og kommunen snarest.

Dersom barnehagen blir stengt med hjemmel i barnehageloven § 10, eller at andre grunner holdes stengt mer enn en kalendermåned utover vanlig ferieavvikling er ikke barnehageeier lenger berettiget til å motta tilskudd. Tilskuddet gis ut den måneden barnehagen ble stengt. Som hovedregel skal det ikke foretas trekk i tilskuddet for barnehager som følger skolens ferier.

Rutiner:

- ✓ Eier skal gjennom hele året holde kommunen oppdatert på barnegruppa.
- ✓ Eier plikter å gi korrekte opplysninger på fastsatt meldingsskjema til kommunen
- ✓ Barnehageeier plikter å gi melding om midlertidig stenging og reduksjon i antall barn til kommunen innen utgangen av måneden endringen har skjedd. I denne meldingen oppgis bare de barna som har sluttet i barnehagen, dvs. reduksjon i barnetallet.
- ✓ Barnehageeier plikter å melde i fra til kommunen om nedleggelse umiddelbart..
- ✓ Kommunen videresender meldingen skriftlig til Fylkesmannen. Kommunen har som tilsynsmyndighet et selvstendig ansvar for å avdekke og melde fra om endringer i barnehagedriften
- ✓ Kommunen utbetaler tilskuddet til ikke-kommunale barnehageeiere i tråd med de til enhver gjeldende vedtak fra Fylkesmannen.

§ 15. Foreldrebetaling

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om foreldrebetaling i barnehagen, herunder søskenmoderasjon, inntektsgradering og maksimalgrense.

Foreldre skal ikke betale mer enn maksprisen for en barnehageplass. Makspris blir fastsatt av Stortinget som et maksimalt månedsbeløp og årsbeløp. Begrensningen ses i forhold til en betaling 11 måneder i året. Betaling for kost kan komme i tillegg. (til selvkost)

Foreldrebetalingen kan settes høyere enn den gjeldende maksimalgrensen når:

- a. barnehagen ellers vil bli nedlagt av økonomiske årsaker eller
- b. kvaliteten på barnehagetilbudet ellers vil rammes.

Med heldagstilbud menes **avtalt** ukentlig oppholdstid på 41 timer eller mer.(At barnet benytter en kortere oppholdstid i barnehagen enn det som er mellom foreldrene og barnehagen, er uten betydning for definisjonen.)

Foreldrebetaling for et deltidstilbud skal settes lavere enn foreldrebetaling for et heldagstilbud. Med deltidstilbud menes avtalt ukentlig oppholdstid under 41 timer. Barnehageeier står fritt til å bestemme hvor mye lavere prisen for et deltidstilbud skal være.

Moderasjonsordninger for familier eller husholdninger med lav inntekt:

Hvis maksprisen er høyere enn 6 prosent av den samlede inntekten til familien eller husholdningen, har foreldrene rett til redusert pris.

Alle 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt, har rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke.

Søskenmoderasjon

Alle offentlige og godkjente private barnehager skal tilby søskenmoderasjon basert på nasjonale overordnede regler. Bestemmelsen gjelder uavhengig om barna går i forskjellige barnehager, eller om barnehagen er privat eller kommunal.

Søskenmoderasjon omfatter søsken som bor fast sammen.

Barn anses for å være fast bosatt på den adressen der de til enhver tid er registrert i folkeregisteret. I de tilfellene der foreldrene har avtalt delt bosted på for barnet, skal barnet anses for å være fast bosatt begge steder/ med begge foreldrene. Samværsforeldre kan derimot ikke påberope seg søskenmoderasjon for andre og tredje barn..

Det gis søskenmoderasjon dersom man har to eller flere barn i barnehage, 30% prisreduksjon for barn nr. 2 og 50% prisreduksjon fra og med barn nr. 3.

Rutiner:

- ✓ Barnehagene skal til enhver tid følge de bestemmelser som gjelder vedrørende maks pris og søskenmoderasjon i barnehagen.
- ✓ For unntak fra maksimalgrensen kreves det samtykke fra barnehagens foreldreråd. Ved avstemming i foreldrerådet gis én stemme for hvert barn, og vanlig flertallsvedtak gjelder. Barnehageeier må legge fram slik dokumentasjon at foreldrerådet kan etterprøve om vilkårene for å ta høyere foreldrebetaling er oppfylt og vurdere om det vil gi sitt samtykke.
- ✓ Prisen for barnehageplasser kan ikke settes opp før tidligst en måned etter at varsel er kommet frem til foreldrene/foresatte.
- ✓ Ved vesentlige endringer i maksimalgrensen kreves det nytt samtykke. I slike tilfeller skal barnehageeier legge til rette for at nytt samtykke fra foreldrerådet kan gis innen rimelig tid etter at endringen i maksimalgrensen har trådt i kraft. Et slikt samtykke kan gis med virkning tilbake i tid.
- ✓ Fastsetting av foreldrebetaling kan påklages til fylkesmannen.
- ✓ Fylkesmannen kan gi pålegg om retting av ulovlig fastsetting av foreldrebetaling
- ✓ Barnehagen forplikter seg til å gi kommunen orientering om prisendringer.
- ✓ Det skal foreligge en prisoversikt over alle typer tjenester barnehagen tilbyr.
- ✓ Barnehageeier skal få dekket reduksjon i foreldrebetalingen knyttet til søskenmoderasjonen. Dersom barna har plass i forskjellige barnehager, må foresatte gi beskjed til styrer i den barnehagen som har det yngste barnet.
- ✓ Barnehageeier skal også kompenseres for ordningen med gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling.
- ✓ Barnehagene sender refusjonskrav til kommunen to ganger i året. Jf. tidsfristplan.

§ 16. Tilsyn

Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov.

Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige (sikkerhet i forhold til arealnorm, vedlikehold, inn klima) eller ulovlige forhold vedtektene er i strid med lov eller ved at barnehagen drives i strid med reglene for pedagogisk bemanning) ved godkjente eller godkjeningspliktige virksomheter.

Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten.

Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering.

Vedtaket om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen.

I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke-kommunale barnehager dersom krav etter § 14 a, eller forskrift i medhold av samme bestemmelse, ikke er overholdt.

Vedtak om retting og stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til fylkesmannen.

§ 16 a. Kommunens adgang til å anvende økonomiske reaksjonsmidler overfor ikke-kommunale barnehager

Kommunen kan holde tilbake tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller redusere tilskudd i kommende terminer dersom krav etter § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a ikke er oppfylt.

Dersom tilskudd er anvendt i strid med § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a, kan kommunen kreve tilbakebetaling av tilskudd.

Tilbakehold av tilskudd, reduksjon i tilskudd eller tilbakebetaling av tilskudd etter første og andre ledd skal stå i forhold til regelbruddets art og økonomiske betydning.

KAPITTEL V. STYRER

§ 17. Styrever

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse. (allmennlærer eller faglærer) Med ledelse menes både pedagogisk og administrativ ledelse av virksomheten.

Styverens tid til administrasjon og ledelse kommer i tillegg til normen for pedagogisk bemanning. (Det skal avsettes tilstrekkelig ressurser til styverstillingen, og styverstillingen kan kun medregnes i pedagognormen dersom styver faktisk er til stede i det daglige arbeidet med barna.)

Styvernes viktigste oppgave er å være den pedagogiske ansvarlige for innholdet i barnehagen. Jo større barnehagen er, jo mer tid vil styver måtte bruke på rent administrative oppgaver, hvis ikke de tas hånd om av f.eks. eier selv. Styvers administrasjonstid er normalt regulert av tariffavtaler. I små barnehager er styverstillingen ofte kombinert med stillingen som pedagogisk leder. Det er her særlig viktig at eier legger til rette for at styveren har tilstrekkelig tid sammen med barn. Dersom styveren har tidkrevende administrative oppgaver, må det vurderes om den pedagogiske bemanningen må styrkes.

Dersom barnehage og skole er organisert som en virksomhet, kan skolens rektor være styver for barnehagen. Styvers administrasjonstid kommer normalt i tillegg til norm for pedagogisk bemanning.

Eier kan søke kommunen om midlertidig dispensasjon fra denne forskrift § 1. Uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg skal legges ved søknaden.

Kommunen kan innvilge midlertidig dispensasjon fra denne forskrift § 1 for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 18. Barnehagens øvrige personale

Pedagogiske ledere må ha utdanning som førskolelærer. (En sikringsbestemmelse for å oppnå pedagogisk kvalitet i det tilbudet barna mottar i den tiden de oppholder seg i barnehagen.)

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk. (allmennlære, faglærer, spesialpedagog, barnevernspedagog)

Det skal være minimum én pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer. I barnehager der barna har kortere oppholdstid pr. dag, kan barnetallet økes noe pr. pedagogisk leder. (oppholdstiden må være kortere for flertallet av barna, og barnetallet bør ikke overstige 20 for barn over 3 år og 10 for barn under 3 år)

Normen er ikke en norm for gruppestørrelser. Det kan organiseres både større og mindre grupper hele eller deler av dagen eller uken. Normen skal være oppfylt for barnehagen totalt. Det kan også være barn under og over 3 år i samme gruppe. Et barn anses for å være 3 år det året det fyller 3 år.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon, om godkjenning av utenlandske utdanninger og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. I henhold til barnehageloven og i forskriftene til loven er det nasjonale rammer for den pedagogiske bemanningen i barnehagen, når det gjelder styrer og pedagogisk leder. Ut over dette heter det at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende virksomhet. Hva som er tilstrekkelig må vurderes i forhold til bla:

- antall barn
- barnas alder
- barnehagens åpningstid
- barn med særskilte behov.

Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.

Eiers ansvar er å sørge for:

- At bemanningen i barnehagen er tilstrekkelig for at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogikk.
- Tilgjengelig dokumentasjon slik som lov med forskrifter, rammeplan m.m..
- At utdanningskravet ivaretas. Søknadsfrist i februar, eller fortløpende ved endringer.
- Personalutvikling og tilrettelegging av slik utvikling gjennom kurs, etter – og videreutdanning.
- Det avsettes 5 dager til planlegging. I samarbeid med kommunen legges det opp til at minst en av disse dagene avsettes til en felles kursdag for hele personalet.
- Lyse ut ledige stillinger.
- At det søkes om dispensasjon dersom utlysningen ikke har ført til at det foreligger kvalifiserte søkere. NB! Eier må dokumentere at stillingen årlig har vært utlyst offentlig,

og at det er gjort en reell innsats for å skaffe kvalifisert person til stillingen. Søknad om varig dispensasjon for pedagogisk leder skal inneholde uttalelse fra barnehagens styrer. Dispensasjonen skal innvilges fra skolekontoret, før en ansetter noen

- At det foreligger en tilfredsstillende politiattest. (alle som arbeider i barnehagen uavhengig av stilling, såfremt de er tilstede i åpningstiden. Ikke eldre enn 3 mnd., Personen skal ikke være siktet eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.). Attesten skal makuleres etter fremvisning.
- At det foreligger en tilfredsstillende tuberkuloseattest dersom dette er nødvendig (se § 23)
- At taushetspliktskjema underskrives

Kommunen:

Kommunen kan, etter søknad fra barnehagens eier, innvilge midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder for inntil ett år av gangen etter at stillingen har vært offentlig utlyst og det ikke har meldt seg kvalifisert søker.

Etter en samlet vurdering av den reelle kompetansen hos den det søkes dispensasjon for, kan kommunen stille relevante vilkår ved innvilgelse av dispensasjonen.

Dispensasjonen som gis er knyttet til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage.

Når en person har hatt midlertidig dispensasjon etter denne forskrift § 1 i tre år, kan kommunen innvilge varig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder dersom det ikke melder seg kvalifisert søker og svært gode grunner taler for å gi varig dispensasjon.

For styrer og pedagogisk veileder i familiebarnehager kan det ikke gis varig dispensasjon fra utdanningskravet.

Søknad om varig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder skal framsettes av barnehagens eier. Eier må dokumentere at stillingen årlig har vært utlyst offentlig, og at det er gjort en reell innsats for å skaffe kvalifisert person til stillingen. Søknad om varig dispensasjon for pedagogisk leder skal inneholde uttalelse fra barnehagens styrer.

Varig dispensasjon skal bare gis unntaksvis. Det skal foretas en individuell vurdering av vedkommendes reelle kompetanse knyttet til barnehagens samfunnsmandat. Dispensasjonen som gis er knyttet til den personen det søkes dispensasjon for og til en konkret stilling i en konkret barnehage.

Utdanningskravet i barnehageloven § 18 første ledd gjelder ikke for personer som arbeider i barnehagen på nattid. Kommunen skal godkjenne bemanningsplanen og den enkelte ansettelsen.

Kommunens vedtak i sak om midlertidig og varig dispensasjon kan påklages til fylkesmannen. Det samme gjelder kommunens vedtak i sak om godkjenning av bemanningsplan og ansettelse av personale som skal arbeide i barnehage på nattid.

Rutiner:

- ✓ I begynnelsen av februar lyser eier ut ledige stillinger for neste barnehageår i samarbeid med de andre barnehagene.
- ✓ Stillinger som måtte bli ledig i løpet av året, lyses ut fortløpende.
- ✓ Annonseringen foretaes av en av styrerne på omgang og utgiftene dekkes i fellesskap mellom de aktuelle barnehagene.

- ✓ Dersom den enkelte barnehage har behov for å lyse ut ledige stillinger ellers i året, skal dette gjøres så fort som mulig, slik at sannsynligheten for å få tilsatt noen i stillingen er størst mulig.
- ✓ Dersom barnehagene ikke får kvalifisert personale, skal det søkes om dispensasjon fra utdanningskravet. Det skal ikke tilsettes noen i stillingen før en har fått svar på dispensasjonssøknaden.

§ 19 Politiattest

Formålet med forskriften er å bidra til å hindre at barn utsettes for seksuelle overgrep i barnehagen.

Den som skal arbeide i barnehage **skal** legge fram tilfredsstillende attest. Kravet om å legge frem politiattest, gjelder før personen begynner å arbeide i barnehage. Politiattesten som ikke skal være eldre enn 3 måneder skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.

Med den som skal arbeide i barnehage menes alt barnehagepersonale som har ulike arbeidsoppgaver i barnehagen, personer som innehar langvarige vikariater, vikarer tilknyttet en mer etablert vikarordning og sivilarbeidere. (alle som skal arbeide i barnehagen, uavhengig av stilling, såfremt de er til stede i barnehagens åpningstid.)

Barnehageeier og kommunen som barnehagemyndighet kan kreve politiattest som nevnt i første ledd for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen eller har vesentlig innflytelse på barnehagens drift.

Personer som er dømt for seksuelle overgrep mot mindreårige er utelukket fra fast eller midlertidig ansettelse i barnehager. I andre tilfeller må konsekvensene av merknader på politiattesten vurderes i det enkelte tilfellet.

Departementet gir nærmere forskrifter om gjennomføring av denne paragrafen.

Politiattesten skal legges frem for ansettende myndighet. I private barnehager er dette normalt eier eller styrer. Man kan ikke få en stilling i barnehagen og kan heller ikke tiltre før en attest er fremlagt og kontrollert. Forskrift om politiattest i henhold til barnehageloven er ikke gitt tilbakevendende kraft. De som allerede i dag er ansatt i virksomheten trenger ikke å levere attest for å fortsette arbeidet i virksomheten.

NB!! Dersom en ansatt får ny stilling i samme virksomhet, etter utlysning av stillingen, gjelder forskriften og vedkommende må levere attest.

Rutiner

- ✓ Arbeidsgiver skal i utlysningsteksten gjøre søkeren oppmerksom på at det vil bli krevd politiattest ved ansettelse, men at denne ikke skal legges ved søknaden.
- ✓ Attest skal kun kreves av den søkeren som får tilbud om stillingen.
- ✓ Det skal i tilbudet tas forbehold om at anmerkninger på politiattesten kan føre til endring i tilbudet om stilling. Politiattest skal foreligge før søkeren ansettes.
- ✓ Arbeidsgiver sørger for at den som blir ansatt legger frem tilfredsstillende politiattest før de tiltre i jobben.

- ✓ Det skal framgå av saksdokumentene at søker som ansettes har levert politiattest til arbeidsgiver, og at denne er kontrollert og funnet tilfredsstillende. (dateres og signeres) Attesten skal makuleres umiddelbart etter å ha vært benyttet i ansettelsessaken eller ved godkjenning
- ✓ Ved godkjenning av privat barnehage skal kommunen påse at det foreligger tilfredsstillende politiattest for eier, der eier selv skal arbeide i eller av andre grunner.
- ✓ Politiattesten skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende og skal makuleres umiddelbart etter å ha vært benyttet i ansettelsessaken eller ved godkjenningen.
- ✓ Den som får kjennskap til opplysninger gjennom en politiattest, plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til disse. Overtredelse kan straffes etter straffeloven § 121.
- ✓ Personer som ikke kan framlegge tilfredsstillende politiattest, er utelukket fra arbeid i barnehager.
- ✓ Kommunen skal nekte godkjenning av barnehage dersom det ikke legges fram tilfredsstillende politiattest for eier eller familiemedlemmer, jf. forskriften § 4 annet ledd.

KAPITTEL VI. FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

§ 20. Taushetsplikt

For virksomheter etter denne lov gjelder reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13 f tilsvarende.

Taushetsplikten innebærer at medarbeiderne plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det vedkommende i sitt arbeide får vite om noens personlige forhold.

(opplysninger om fysisk eller psykisk helse, familie og hjemforhold, boligforhold, økonomi eller klientforhold til det offentlige.)

§ 21. Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og de skal av eget tiltak gi sosialtjenesten eller den kommunale helse- og omsorgstjenesten opplysninger om slike forhold. Av eget tiltak kan opplysninger bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

§ 22. Opplysningsplikt til barnevernet

Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige adferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av styrer.

§ 23. Helsekontroll av barn og personale

Før et barn begynner i barnehage, skal det legges fram erklæring om barnets helse. (Erklæringen må ikke være eldre enn ½ år) Dersom barnet har møtt til de ordinære undersøkelser på helsestasjon, kan slik erklæring gis av barnets foresatte. Med dette systemet skal barnehagen kunne ha kjennskap til evt. fysiske og / eller psykiske problemer det enkelte barn har og på denne bakgrunn ha mulighet til å tilrettelegge et best mulig tilbud tilpasset det enkelte barn.

Barnehagens personale har plikt til å gjennomgå tuberkulosekontroll i henhold til gjeldende regelverk. (i følge veileder om tuberkulosekontroll av nov. 2002 oppheves den rutinemessige tuberkulosekontrollen av yrkesgrupper som lærere, personer knyttet til barneomsorg, helsepersonell, sjøfolk og militært personell. Det innføres derimot obligatorisk tuberkulosekontroll av personer som har oppholdt seg i land med høy forekomst av tuberkulose i minst tre mnd. og skal tiltre eller gjeninntre en slik stilling)

§ 24. Øvingsopplæring

Barnehagens eier **plikter** å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar førskolelærerutdanning.

Barnehagens styrer og pedagogiske ledere plikter å veilede studenter i slik øvingsopplæring.

§ 25. Lovens anvendelse på Svalbard

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

KAPITTEL VII. IKRAFTTREDELSE OG ENDRINGER I ANDRE LOVER

§ 26. Ikrafttredelse. Endringer i andre lover

Loven trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer. Når loven trer i kraft, oppheves tidligere lov om barnehager. Vedtak som er truffet etter denne loven, gjelder inntil de faller bort eller blir endret etter loven her. Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om overgangsregler.

Se ellers samarbeidsavtalen Sigdal kommune har med de private barnehagene samt felles vedtektene ☺